

1.4. Διεθνές περιβάλλον: Πρόσφατες εξελίξεις και προοπτικές της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας

Αριστοτέλης Κουτρούλης

Ξεπερνώντας τις αρχικές προσδοκίες, ο ρυθμός ανόδου της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας δείχνει να ενισχύεται σημαντικά. Βασικό χαρακτηριστικό της παγκόσμιας οικονομικής συγκυρίας είναι ο μεγάλος βαθμός συγχρονισμού μεταξύ των περισσότερων εθνικών οικονομιών ως προς την επιτάχυνση του ρυθμού μεταβολής ανόδου του ΑΕΠ. Εν μέσω ενός βελτιωμένου οικονομικού κλίματος αναμένεται ότι η αναπτυξιακή δυναμική της παγκόσμιας οικονομίας θα διατηρηθεί καθ' όλη τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

1.4.1. Γενική αξιολόγηση των εξελίξεων στην παγκόσμια οικονομία

Οικονομική δραστηριότητα

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις των διεθνών οργανισμών, ο ρυθμός ανόδου του παγκόσμιου ΑΕΠ επιταχύνθηκε σημαντικά το 2017 ξεπερνώντας τις 3,5 ποσοστιαίες μονάδες (βλ. Πίνακα 1.4.1). Ουσιαστικά πρόκειται για τον μεγαλύτερο ετήσιο ρυθμό επέκτασης που έχει να επιδείξει η παγκόσμια οικονομία από το ξέσπασμα της Παγκόσμιας Χρηματοπιστωτικής Κρίσης μέχρι σήμερα. Εν αντιθέσει μάλιστα με τα προηγούμενα έτη, παρατηρείται ένας μεγάλος βαθμός συγχρονισμού στις επιδόσεις των εθνικών οικονομιών, καθώς οι περισσότερες από τις μισές οικονομίες του κόσμου εμφάνισαν αυξημένους ρυθμούς ανόδου του ΑΕΠ.

Ιδιαίτερη συμβολή στις παραπάνω εξελίξεις είχε η ανάκαμψη των επενδύσεων εν μέσω ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης, αυξανόμενων κερδών και γενικότερα εν μέσω ενός βελτιωμένου επιχειρηματικού κλίματος που φαίνεται να επικρατεί στις περισσότερες προηγμένες και αναπτυσσόμενες οικονομίες¹. Ο επεκτατικός χαρακτήρας της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής, η ενίσχυση του διεθνούς εμπορίου και η ανάκαμψη της μεταποιητικής βιομηχανίας προσέφεραν επίσης σημαντική στήριξη στην πα-

γκόσμια οικονομική δραστηριότητα το 2017. Τέλος, σημαντική, αν και φθίνουσα, συμβολή είχε η μείωση των τιμών των ενεργειακών προϊόντων και αρκετών βασικών εμπορευμάτων η οποία είχε λάβει χώρα τα προηγούμενα έτη.

Για το 2018, οι διεθνείς οργανισμοί συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι το παγκόσμιο ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 3,7% (βλ. Πίνακα 1.4.1). Θετικές αποκλίσεις από αυτή την εκτίμηση ενδέχεται να υπάρξουν εάν αυξηθεί η αναπτυξιακή δυναμική των κυριότερων προηγμένων και αναδυόμενων οικονομιών (π.χ. λόγω της περαιτέρω ενίσχυσης των επενδύσεων στις ΗΠΑ και την Ευρωζώνη ή λόγω της ισχυρότερης ανάκαμψης των χωρών που εξαγωγή βασικά εμπορεύματα). Από την άλλη, κανείς δεν μπορεί να παραβλέψει το ενδεχόμενο επιβράδυνσης του ρυθμού ανόδου του παγκόσμιου ΑΕΠ λόγω της πιθανής πραγματοποίησης, είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά, μιας σειράς κινδύνων. Στους κινδύνους που απειλούν την ομαλή εξέλιξη της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας κατά το τρέχον έτος περιλαμβάνονται: η επιδείνωση των συνθηκών χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, οι απροσδόκητες μεταβολές στη νομισματική πολιτική των προηγμένων οικονομιών, η αύξηση των προστατευτικών μέτρων έναντι του διεθνούς εμπορίου και η περαιτέρω όξυνση των γεωπολιτικών εντάσεων ανά την υφήλιο (World Bank, 2018).

Μακροπρόθεσμα, ως μεγαλύτερη απειλή για την παγκόσμια οικονομία προβάλλει η εξασθένηση του ρυθμού ανόδου του παγκόσμιου δυνητικού ΑΕΠ. Η εξέλιξη αυτή αντανάκλα τους χαμηλούς ρυθμούς συσσώρευσης κεφαλαίου, την αναιμική αύξηση της συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών παραγωγής και την πορεία βασικών δημογραφικών μεταβλητών στις περισσότερες χώρες του κόσμου κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. Δεδομένου ότι οι τάσεις αυτές αναμένεται να επικρατήσουν και την επόμενη δεκαετία, ο ρυθμός ανόδου του παγκόσμιου δυνητικού ΑΕΠ είναι πιθανό να μειωθεί κατά 0,2% μακροπρόθεσμα.

Πληθωρισμός και απασχόληση

Το 2017 ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή ΔΚΤ στο σύνολο των προηγμένων οικονομιών κατέγραψε αύξηση μιας ποσοστιαίας μονάδας περίπου (βλ. Πίνακα 1.4.2), αντανάκλωντας εν μέρει την αυξημένη ζήτηση και την άνοδο στις τιμές των βασικών εμπορευμάτων. Παρ' όλα αυτά, ο διεθνής και εγχώριος ανταγωνισμός, η τεχνολογική πρόοδος και οι αναιμικές αυξήσεις των

1. Σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, η επιτάχυνση του ρυθμού ανόδου του παγκόσμιου ΑΕΠ εξηγείται κατά 75% από την ανάκαμψη των επενδύσεων (World Bank, 2018).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4.1 Πραγματικό Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν^{1,2}
(ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές)

	2016				2017*				2018**						
	ΔΝΤ	ΕΕ	ΗΕ	ΟΟΣΑ	ΠΤ	ΔΝΤ	ΕΕ	ΗΕ	ΟΟΣΑ	ΠΤ	ΔΝΤ	ΕΕ	ΗΕ	ΟΟΣΑ	ΠΤ
Παγκόσμια οικονομία	3,2	3,2	3,1	3,1	3,2	3,6	3,5	3,6	3,6	3,7	3,9	3,7	3,7	3,7	3,7
Προηγμένες οικονομίες	1,7	1,8	1,6	:	1,6	2,3	2,4	2,2	:	2,3	2,3	2,2	2	:	2,2
ΗΠΑ	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2,3	2,2	2,2	2,2	2,3	2,7	2,3	2,1	2,5	2,5
Ευρωζώνη	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	2,4	2,2	2,1	2,4	2,4	2,2	2,1	2	2,1	2,1
Ιαπωνία	0,9	1	1	1	0,9	1,8	1,6	1,7	1,5	1,7	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3
Ηνωμένο Βασίλειο	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	1,7	1,5	1,7	1,5	1,6	1,5	1,3	1,4	1,2	1,4
Αναπτυσσόμενες οικονομίες	4,4	4,3	3,8	:	3,7	4,7	4,5	4,3	:	4,3	4,9	4,8	4,6	:	4,5
Βραζιλία	-3,5	-3,6	-3,6	-3,6	-3,5	1,1	0,7	0,7	0,7	1	1,9	1,8	2	1,9	2
Ρωσία	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	1,8	1,7	1,8	1,9	1,7	1,7	1,6	1,9	1,9	1,7
Ινδία	7,1	7,9	7,1	7,1	7,1	6,7	6,6	6,7	6,7	6,7	7,4	7,5	7,2	7	7,3
Κίνα	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,6	6,5	6,5	6,6	6,4

Πηγές: IMF, *World Economic Outlook, Update*, January 2018; OECD, *OECD Economic Outlook*, (Vol. 2017/2), European Commission, *European Economic Forecast, Autumn 2017*; United Nations, *World Economic Situation and Prospects 2018*; World Bank, *Global Economic Prospects*, January 2018.

* Εκτιμήσεις, ** Προβλέψεις.

1. Οι αποκλίσεις που υπάρχουν στις εκτιμήσεις των διεθνών οργανισμών οφείλονται, μεταξύ άλλων, στη χρησιμοποίηση διαφορετικών οικονομικών υποδειγμάτων, την εισήτηση ενάλ-λακτικών υποθέσεων, καθώς και στη διαφορετική χρονική στιγμή που πραγματοποιούνται οι προβλέψεις από την κάθε ερευνητική ομάδα.

2. Στην κατηγορία των αναπτυσσόμενων οικονομιών περιλαμβάνονται και οι αναδυόμενες οικονομίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4.2 Πληθωρισμός¹
(ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές)

	2016				2017				2018*			
	ΔΝΤ	ΕΕ	ΗΕ	ΟΟΣΑ	ΔΝΤ	ΕΕ	ΗΕ	ΟΟΣΑ	ΔΝΤ	ΕΕ	ΗΕ	ΟΟΣΑ
Προηγμένες οικονομίες	0,8	:	0,7	:	1,7	:	1,5	:	1,7	:	1,9	:
ΗΠΑ	1,3	1,3	1,3	1,3	2,1	2	1,7	2	2,1	2,1	2,1	2
Ευρωζώνη	0,2	0,2	0,2	0,2	1,5	1,5	1,4	1,5	1,4	1,4	1,6	1,5
Ιαπωνία	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,4	0,4	0,3	0,4	0,5	0,8	1,4	1
Ηνωμένο Βασίλειο	0,7	0,7	0,7	0,6	2,6	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6	2,7	2,6
Αναπτυσσόμενες οικονομίες	4,3	:	5,2	:	4,2	:	4,4	:	4,4	:	4,3	:
Βραζιλία	8,7	:	8,7		3,7	:	3,4	3,6	4	:	3,7	3,9
Ρωσία	7	:	7,1		4,2	:	3,9	3,7	3,9	:	4,4	3,8
Ινδία	4,5	:	4,9		3,8	:	3,5	3,2	4,9	:	4,5	4,6
Κίνα	2	:	2		1,8	:	1,5	1,5	2,4	:	2,5	4,8

Πηγές: IMF, *World Economic Outlook, Update*, January 2018· OECD, *OECD Economic Outlook*, (Vol. 2017/2)· European Commission, *European Economic Forecast*, Autumn 2017· United Nations, *World Economic Situation and Prospects 2018*.

* Προβλέψεις.

1. Στην κατηγορία των αναπτυσσόμενων οικονομιών περιλαμβάνονται και οι αναδυόμενες οικονομίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4.3 Ανεργία

	Ποσοστά ανεργίας		Εκατ. άτομα	
	2017	2018*	2017	2018*
Παγκόσμια οικονομία	5,6	5,5	192,7	192,3
Προηγμένες οικονομίες	5,7	5,5	34,1	32,8
Αναπτυσσόμενες οικονομίες	5,3	5,3	15,6	16,1
Αναδυόμενες οικονομίες	5,6	5,5	143	143,4

Πηγές: International Labour Office, *World Employment Social Outlook, Trends 2018*.

* Προβλέψεις.

μισθών φαίνεται να συγκρατούν τον πυρήνα του πληθωρισμού των προηγμένων οικονομιών σε χαμηλά επίπεδα. Το ίδιο έτος, ο πληθωρισμός έδειξε να επιβραδύνεται στις περισσότερες αναπτυσσόμενες οικονομίες, με τη μείωση των πληθωριστικών πιέσεων να γίνεται ιδιαίτερα αισθητή σε Βραζιλία, Ρωσία και Ινδία (βλ. Πίνακα 1.4.2)². Για το τρέχον έτος δεν αναμένονται θεαματικές εξελίξεις καθώς εκτιμάται ότι, τόσο

στις προηγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, ο πληθωρισμός θα κυμανθεί στα ίδια επίπεδα με αυτά του περασμένου έτους (βλ. Πίνακα 1.4.2).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, το ποσοστό της ανεργίας σε παγκόσμιο επίπεδο το 2017 ανήλθε στο 5,6% (βλ. Πίνακα 1.4.3). Σε απόλυτους όρους, το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 192,7 εκατομμύρια άτομα περίπου. Για το τρέχον

2. Στη Ρωσία και τη Βραζιλία, οι μειώσεις του πληθωρισμού συνδέονται με προηγούμενες ανατιμήσεις των νομισμάτων τους (OECD, 2017).

έτος αναμένεται να υπάρξουν οριακές μόνο μεταβολές, με την παγκόσμια ανεργία να εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 0,1% ήτοι κατά 400 χιλιάδες άτομα (ILO, 2018). Η διατήρηση της ανεργίας σε οριακά χαμηλότερα επίπεδα από αυτά που επικρατούσαν την περίοδο κορύφωσης της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης εγείρει σημαντικά ερωτηματικά σχετικά με τις δυνατότητες της παγκόσμιας οικονομίας να δημιουργήσει επαρκείς θέσεις αξιοπρεπούς εργασίας και να κατανείμει δικαιότερα τα οφέλη που προκύπτουν από την τρέχουσα οικονομική επέκταση. Ανάλογο προβληματισμό προκαλεί και η αύξηση της ακούσιας (από την πλευρά των εργαζομένων) μερικής απασχόλησης (OECD, 2017).

Όσον αφορά τις εξελίξεις στις αμοιβές της εργασίας, ο ρυθμός αύξησης των μισθών στις περισσότερες χώρες τους κόσμου είναι και θα παραμείνει υποτονικός. Αυτό οφείλεται στη συνδυασμένη επίδραση των μέτρων αποδόσεων της παραγωγικότητας της εργασίας, τον χαμηλό πληθωρισμό, τη μειωμένη διαπραγματευτική δύναμη των εργαζομένων και την ύπαρξη μιας σχετικά μεγάλης δεξαμενής μακροχρόνια ανέργων σε πολλές χώρες του κόσμου (UN, 2018 και OECD, 2017).

1.4.2. Οικονομικές εξελίξεις ανά τον κόσμο

Προηγμένες οικονομίες

Το 2017 ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης στις προηγμένες οικονομίες αυξήθηκε σημαντικά φτάνοντας το 2,3% περίπου (βλ. Πίνακα 1.4.1). Σημαντική συμβολή σε αυτή την εξέλιξη είχαν οι αυξημένες επενδυτικές δαπάνες (κεφαλαιουχικός εξοπλισμός και αποθέματα) και η άνοδος της εξωτερικής ζήτησης. Για το τρέχον έτος εκτιμάται ότι ο ρυθμός οικονομικής επέκτασης θα μειωθεί οριακά (0,1 με 0,2 ποσοστιαίες μονάδες), καθώς αναμένεται σταδιακή επαναφορά της νομισματικής πολιτικής στην κανονικότητα στις περισσότερες προηγμένες οικονομίες.

ΗΠΑ: Η άνοδος του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης το 2017 (2,2% από 1,5% το 2016) αντικατοπτρίζει την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, τα αυξανόμενα κέρδη και τη δυναμική αύξηση της εξωτερικής ζήτησης λόγω της εξασθένησης του δολαρίου. Για το τρέχον έτος, εκτιμάται ότι η αμερικανική οικονομία θα διατηρήσει τον δυναμισμό που επέδειξε το 2017, καθώς αναμένεται ότι το κλίμα εμπιστοσύνης που περιβάλλει την οικονομία θα ευνοήσει τις ιδιω-

τικές επενδύσεις και την κατανάλωση. Θετικός αναμένεται και ο ρόλος της δημοσιονομικής πολιτικής δεδομένου ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει ήδη εξαγγείλει τη μείωση των φορολογικών συντελεστών των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Όσον αφορά την άσκηση νομισματικής πολιτικής, οι περισσότεροι αναλυτές συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι η ομοσπονδιακή τράπεζα θα προχωρήσει στην ελάφρυνση του χαρτοφυλακίου της, αποσύροντας σταδιακά τα μέτρα επεκτατικής πολιτικής που είχε υιοθετήσει στο πρόσφατο παρελθόν.

Ευρωζώνη: Η οικονομία της Ευρωζώνης αποτελεί τη θετική έκπληξη του περασμένου έτους, καθότι ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης φαίνεται να ξεπερνά κατά πολύ τις αρχικές προβλέψεις φτάνοντας το 2,3%. Σε αυτή την εξέλιξη σημαντική συμβολή είχε τόσο η εγχώρια (κυρίως οι δαπάνες για πάγιες επενδύσεις) όσο και η εξωτερική ζήτηση (ECB, 2017). Σταδιακή βελτίωση παρουσίασαν και οι συνθήκες στην αγορά εργασίας, με το ποσοστό ανεργίας να πέφτει κάτω από το ψυχολογικό όριο του 10% κατά μια ποσοστιαία μονάδα περίπου³. Σε ό,τι αφορά τις τιμές, ο πληθωρισμός κινήθηκε πλησιέστερα προς τον στόχο του 2% απομακρύνοντας τον κίνδυνο εμφάνισης αντιπληθωριστικών πιέσεων (βλ. Πίνακα 1.4.2). Για το τρέχον έτος εκτιμάται ότι ο ρυθμός οικονομικής επέκτασης θα κυμανθεί στα ίδια περίπου επίπεδα με πέρυσι, ενώ το ποσοστό ανεργίας θα πέσει ακόμα περισσότερο φτάνοντας το 8,5% περίπου. Προς αυτή την κατεύθυνση αναμένεται να συμβάλουν οι θετικές προσδοκίες νοικοκυριών και επιχειρήσεων, οι ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα και, κατ'επέκταση, η αύξηση της ιδιωτικής δαπάνης για κατανάλωση και επενδύσεις. Θετικό ρόλο αναμένεται να παίξει επίσης η διατήρηση του ρυθμού ανόδου των εξαγωγών προς τρίτες χώρες.

Ιαπωνία: Συμπορευόμενη με τις υπόλοιπες προηγμένες οικονομίες, η ιαπωνική οικονομία το 2017 επέδειξε ιδιαίτερο δυναμισμό, με τον ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης να φτάνει το 1,6% περίπου. Η βελτίωση αυτή βασίστηκε κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εξαγωγών και τον επεκτατικό χαρακτήρα της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής. Για το 2018 αναμένεται ότι τα δημοσιονομικά μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας θα αποσυρθούν σταδιακά, ενώ, αντίθετα, η νομισματική πολιτική θα διατηρήσει τον επεκτατικό της χαρακτήρα έως ότου ο πληθωρισμός σταθεροποιηθεί γύρω από τον στόχο του 2%. Υπό αυτές τις συνθήκες, και δεδομένου ότι ο ρυθμός επέκτα-

3. Το τρίτο τρίμηνο του 2017 το ποσοστό της ανεργίας μειώθηκε στο 9%, το χαμηλότερο δηλαδή ποσοστό που έχει καταγραφεί από τα τέλη του 2008 (ECB, 2017).

σης των εξαγωγών θα παραμείνει στα περσινά επίπεδα, ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης θα κυμανθεί το 2018 γύρω από το 1,2%.

Ηνωμένο Βασίλειο: Το 2017 η οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου εμφάνισε σημάδια κάμψης με τον ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης να υποχωρεί οριακά κατά 0,1-0,3 ποσοστιαίες μονάδες. Το ίδιο έτος η ανεργία μειώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων χρόνων, φτάνοντας το 4,4%. Η βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας, ωστόσο, δείχνει να είναι προσωρινή, καθώς η μεγάλη αβεβαιότητα που περιβάλλει τους όρους εξόδου της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται να προκαλέσει περαιτέρω επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης το 2018. Η εκτίμηση αυτή αναδεικνύει την ανάγκη υιοθέτησης ενός μείγματος πολιτικής το οποίο θα προσφέρει την απαραίτητη στήριξη στην οικονομία.

Αναπτυσσόμενες οικονομίες

Από το περασμένο έτος έχει αρχίσει να διαγράφεται μια τάση ήπιας επιτάχυνσης του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ που παράγει στο σύνολό του ο αναπτυσσόμενος κόσμος (βλ. Πίνακα 1.4.1). Η παρατήρηση αυτή, ωστόσο, δεν αφορά τις τέσσερις μεγαλύτερες αναδυόμενες οικονομίες (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία και Κίνα) καθώς καθεμία από αυτές φαίνεται να ακολουθεί τη δική της πορεία. Από τη μία, για παράδειγμα, οι αυξήσεις στις διεθνείς τιμές των βασικών εμπορευμάτων και των ενεργειακών προϊόντων έδωσαν και εξακολουθούν να δίνουν ισχυρή ώθηση στις οικονομίες της Βραζιλίας και της Ρωσίας που εξαγωγή τα αντίστοιχα προϊόντα. Από την άλλη, οι εξελίξεις σε Κίνα και Ινδία, δηλαδή δύο χώρες που εισάγουν βασικά εμπορεύματα και ενεργειακά προϊόντα, φαίνεται να είναι πιο ομαλές με μικρές μόνο εναλλαγές στην επιτάχυνση ή την επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης.

Σε γενικές γραμμές, η αναπτυξιακή πορεία των αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων οικονομιών δείχνει να έχει απολέσει σημαντικό μέρος του δυναμισμού που είχε παλαιότερα. Το στοιχείο αυτό δυσχεραίνει τη διαδικασία σύγκλισης του αναπτυσσόμενου κόσμου με τις προηγμένες οικονομίες, ενώ ταυτόχρονα περιορίζει τις προοπτικές ταχύτερης οικονομικής επέκτασης της παγκόσμιας οικονομίας, καθώς ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα του παγκόσμιου ΑΕΠ παράγεται στις αναπτυσσόμενες οικονομίες (OECD, 2017).

1.4.3. Διεθνές εμπόριο

Το 2017 ο ρυθμός ανόδου του διεθνούς εμπορίου επιταχύνθηκε στο 4,7% από 2,6% το 2016. Η επιτάχυνση αυτή βασίστηκε στη συγχρονισμένη αύξηση της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας, την ισχυρή ανάκαμψη της Ευρωζώνης⁴, και την άνοδο της παγκόσμιας μεταποιητικής παραγωγής. Σημαντική ώθηση στο διεθνές εμπόριο ημιαγωγών, μηχανολογικού & ηλεκτρολογικού/ηλεκτρονικού εξοπλισμού και άλλων συναφών προϊόντων προέκυψε και από την αύξηση των επενδύσεων. Υπό την προϋπόθεση ότι η παγκόσμια οικονομία δεν θα παρεκκλίνει από την ανοδική της πορεία και στον βαθμό που η λήψη πρόσθετων προστατευτικών μέτρων θα αποφευχθεί, η δυναμική ανάκαμψης του διεθνούς εμπορίου αναμένεται να διατηρηθεί και το 2018.

Αναφορικά με τις τιμές των βασικών εμπορευμάτων, η άνοδος της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας κατά το περασμένο έτος σηματοδότησε τον τερματισμό μιας περιόδου χαμηλών τιμών. Συγκεκριμένα, η μέση τιμή του πετρελαίου αυξήθηκε κατά 24% φτάνοντας τα 53 δολάρια ανά βαρέλι, ενώ οι τιμές των βασικών μετάλλων αυξήθηκαν κατά 22%. Για το 2018 η μέση τιμή του πετρελαίου αναμένεται να συνεχίσει την ανοδική της πορεία φτάνοντας τα 58 δολάρια περίπου ανά βαρέλι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4.4 Ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές στο διεθνές εμπόριο¹

	Όγκος διεθνούς εμπορίου (αγαθά & υπηρεσίες)		
	2016	2017*	2018**
Παγκόσμια οικονομία	2,5	4,7	4,6
Προηγμένες οικονομίες	2,6	4,1	4,3
Αναπτυσσόμενες οικονομίες	2,3	5,9	5,1

Πηγή: IMF, *World Economic Outlook, Update*, January 2018.

* Εκτιμήσεις, ** Προβλέψεις.

1. Στην κατηγορία των αναπτυσσόμενων οικονομιών περιλαμβάνονται και οι αναδυόμενες οικονομίες.

4. Η Ευρωζώνη θεωρείται μια οικονομική περιοχή με έντονη διακρατική εμπορική δραστηριότητα.

Βιβλιογραφία

European Central Bank (2017), *December 2017 Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area*. Διαθέσιμο στο: <<https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/index.en.html>>.

European Commission (2017), “*European Economic Forecast, Autumn 2017*”, Institutional Paper 063.

International Labour Office (2018), *World Employment and Social Outlook, Trends 2018*, International Labour Organization, Geneva.

International Monetary Fund (2017), *World Economic Outlook, Seeking Sustainable Growth: Short-Term Recovery, Long-Term Challenges*, IMF, Washington, DC.

International Monetary Fund (2018), *World Economic Outlook: An update of the key WEO projections*, IMF, Washington, DC.

OECD (2017), *OECD Economic Outlook*, Vol. 2017/2, OECD Publishing, Paris.

United Nations (2018), *World Economic Situation and Prospects 2018*, United Nations, New York.

World Bank (2018), *Global Economic Prospects, January 2018: Broad-Based Upturn, but for How Long?*, Advance edition. Washington, DC: World Bank. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO.